

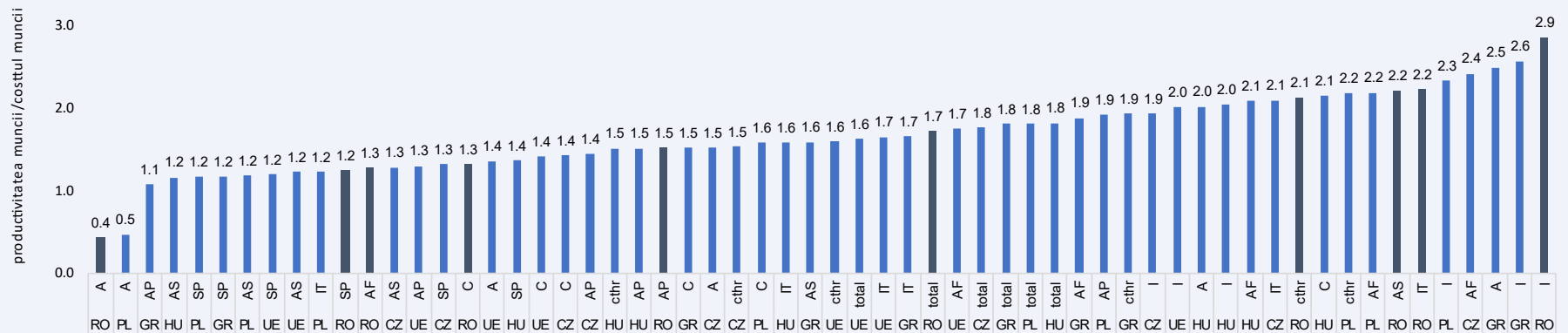
Productivitatea și costul muncii în regiune

Creșterea economică din semestrul 1 2022, față de semestrul 1 2021, a determinat atât creșterea productivității muncii, măsurată ca valoare adăugată brută per persoană ocupată (salariați și lucrători pe cont propriu), cât și creșterea costului muncii, măsurat ca remunerare per salariat ce include salarii, indemnizații brute și cotizații sociale. Productivitatea muncii a crescut cu 18,6% în semestrul 1 2022, față de semestrul 1 2021, fiecare persoană ocupată creând în medie 12,8 mii euro valoare adăugată brută în prima jumătate din 2022. Costul per salariat a crescut cu 10,3% în aceeași perioadă ajungând la 7,4mii de euro în prima jumătate din 2022 (Fig. 2). Randamentul muncii, un indicator succint de eficiență, calculat ca raport între productivitate și cost a ajuns la 1,7 în primul semestru din 2022, indicând că pentru fiecare euro plătit unui salariat ca remunerare salarială fiecare persoană ocupată din economie crea 1,7 euro valoare adăugată brută. Este cel mai bun randament al muncii atins în primele semestre de după 2018. Cu această valoare, România s-a situat în urma țărilor din regiune, dar a devansat media UE (Fig. 1). Decalajul față de țările din regiune s-a redus comparativ cu cei trei ani anteriori. Deși economia a avut randamentul muncii cel mai slab comparativ cu țările din regiune, au existat două sectoare în care randamentul muncii a fost peste cel realizat de aceste sectoare în regiune: industria și sectorul informații și comunicații.

În industrie, productivitatea muncii a depășit costul muncii de 2,9 ori, însemnând că pentru fiecare euro plătit unui salariat ca remunerare salarială fiecare persoană ocupată în sector crea 2,9 euro valoare adăugată brută. Productivitatea muncii a avansat cu 38% în semestrul 1 din 2022, față de semestrul 1 din 2021, astfel productivitatea muncii a ajuns la 17,5 mii euro în prima jumătate din 2022. Din cei trei factori contributori care determină productivitatea muncii, prețul valorii adăugate brute, volumul valorii adăugate brute ambele cu impact direct proporțional, și populația ocupată cu impact invers proporțional, creșterea productivității muncii din industrie a fost determinată aproape în întregime de creșterea prețului valorii adăugate brute, volumul valorii adăugate brute a scăzut și populația ocupată din sector a stagnat (Fig. 3). Costul per salariat a crescut cu 13,5% în semestrul 1 2022 față de semestrul 1 2021 ajungând la 6,1 mii euro în primul semestru din 2022. Din cei doi factori contributori ai costului per salariat, anvelopa remunerării salariale cu impact direct proporțional și salariații cu impact invers proporțional, creșterea costului pe salariat s-a datorat creșterii anvelopei salariale moderată parțial de creșterea numărului de salariați din sector. În regiune, industria României este al doilea producător în ceea ce privește ponderea valorii adăugate brute (28%) după Cehia (30%) și al treilea angajator judecând după ponderea în populația ocupată (21%), ponderea salariaților (26%) și ponderea anvelopei salariale (21%) după Cehia (28%, 30%, 29%) și Polonia (23%, 27%, 26%).

În sectorul informații și comunicații, productivitatea muncii a depășit costul muncii de 2,2 ori, fiecare persoană ocupată în sector crea 2,2 euro valoare adăugată brută pentru fiecare euro plătit unui salariat. Productivitatea muncii a avansat cu 22,4% în semestrul 1 2022, față de semestrul 1 2021, ajungând la 44,7 mii euro în prima jumătate din 2022. Creșterea s-a datorat în cea mai mare parte expansiunii volumului valorii adăugate și marginal creșterii prețului valorii adăugate. Expansiunea populației ocupate din sector a contribuit negativ la productivitatea muncii (Fig. 4). Costul per salariat a crescut cu 24,1% în semestrul 1 2022, față de semestrul 1 2021, ajungând la 20 mii euro în semestrul 1 2022. Întreaga creștere s-a datorat expansiunii anvelopei salariale, moderată parțial de creșterea numărului de salariați din sector. Dimensiunea sectorului este cea mai mare în regiune după ponderea valorii adăugate brute create (8%) și după ponderea în anvelopa salarială din economie (7%), însă este cea mai mică alături de Grecia după ponderea în populația ocupată (2%) și a doua cea mai mare după ponderea salariaților (3%) după Ungaria (4%). Față de celelalte țări, sectorul are relativ mai puține persoane ocupate mai bine plătite.

Fig 1. Randamentul muncii în sem.1 2022

Notă: agricultură (A), industrie (I), construcții (C), comerț, transport, hoteluri, restaurante (cthr), informații și comunicații (IT), intermediari financiare și asigurări (AF), sector public -adm.publică, apărare, învățământ, sănătate, asistență socială (SP), activitatea de spectacole (AS), activități profesionale (AP)

Productivitatea muncii și costul per salariat, factori contributivi în sem. 1 2022

Fig 2. Total economie

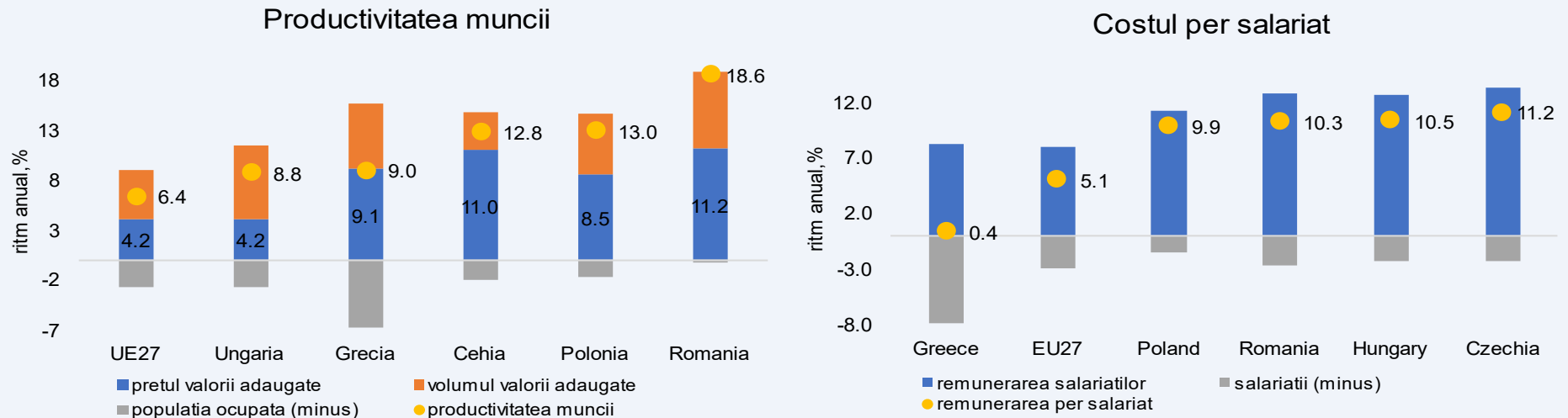

Fig 3. Industrie

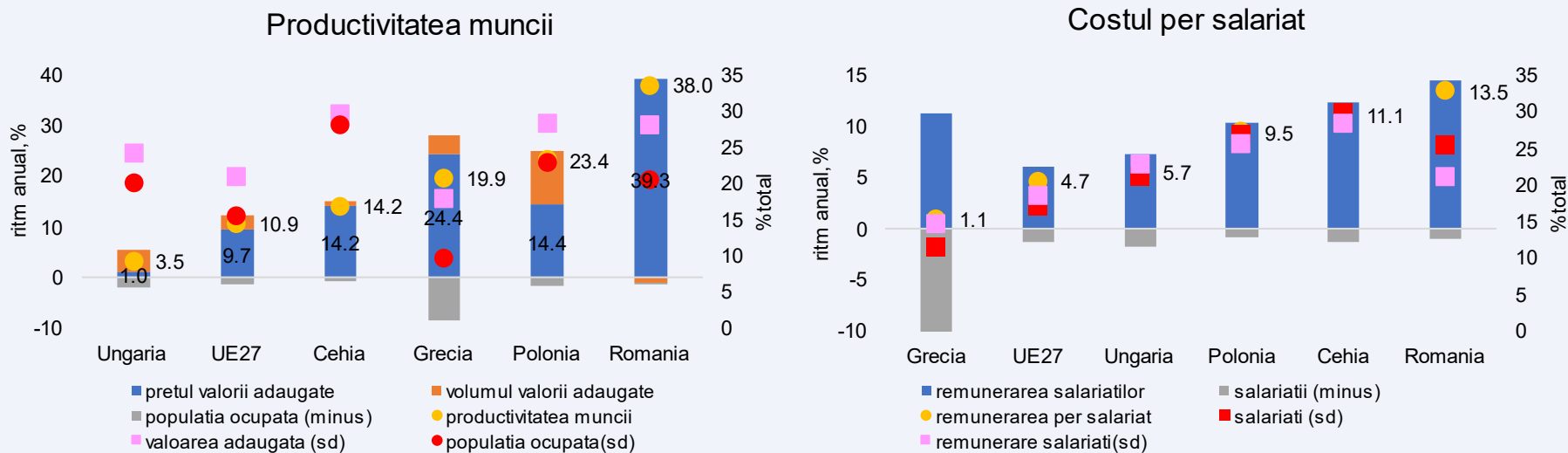
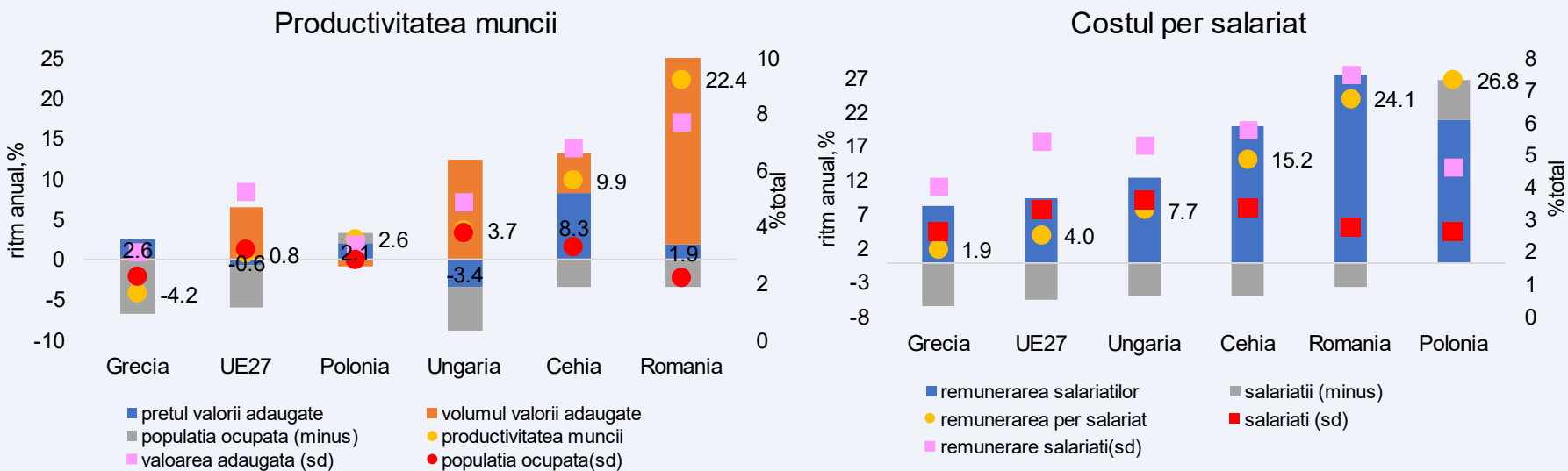

Fig 4. Informații și comunicații

Sursa: calcule proprii bazate pe Eurostat

Indicatori macroeconomici							
	2018	2019	2020	2021	2022.07	2022.08	date anuale
Sectorul real							
PIB, creștere reală, anuală%	4.5	4.2	-3.7	5.9			
PIB, mld €	204.5	223.2	218.9	240.2			
Rata șomajului BIM*, %	5.3	4.9	6.0	5.6	5.2	5.1	
Salariu mediu net lunar, €	579	653	684	720	805	803	
Balanța de plăți (m€)							
Export (bunuri+servicii), FOB	85,614	90,123	81,339	98,080	68,728	79,094	
Import (bunuri+servicii), FOB	92,592	99,322	90,837	111,700	79,892	92,145	
Deficit comercial	-6,978	-9,199	-9,510	-13,620	-11,164	-13,051	
Cont curent deficit (-)/surplus (+)	-9,495	-10,903	-10,898	-16,755	-14,931	-16,986	
Deficit cont curent, % PIB	-4.6	-4.9	-5.0	-7.1			
Investiții străine directe nete	-4,944	-4,848	-2,960	-7,278	-5,481	-5,400	
Investiții străine directe nete, % PIB	-2.4	-2.2	-1.4	-3.0			
Buget fiscal consolidat							
Venituri, mld lei	295.1	321.1	322.5	379.6	258.5	293.9	
Cheltuieli, mld lei	322.5	369.4	424.4	459.6	285.1	326.8	
Deficit (-)/Surplus(+), mld lei	-27.3	-48.3	-101.9	-80.0	-26.7	-33.0	
Deficit, %PIB	-2.9	-4.6	-9.6	-6.8			
Sectorul bancar (m€)							
Credit neguvernamental	53,839	55,986	57,989	65,526	72,577	73,877	
Credite în valută	18,318	18,116	17,672	18,065	20,473	20,835	
Depozite	70,687	76,933	86,416	96,866	98,319	100,117	
Depozite în valută	23,437	26,364	30,068	33,925	37,133	36,544	
Datorie externă (m€)							
Datorie externă pe termen mediu și lung (TML)	67,966	72,740	93,541	97,043	96,343	96,378	
Administrația publică	34,948	39,657	57,770	58,687	57,189	57,198	
Societăți care acceptă depozite, fără banca centrală	9,038	7,839	7,227	7,718	9,190	9,414	
Alte sectoare	23,001	24,343	24,101	25,521	27,651	27,864	
Investiția directă: instrum. de natura datoriei	31,655	36,727	36,548	38,966	42,875	43,696	
Datoria externă pe termen scurt (TS)	31,451	33,260	33,266	37,213	44,090	45,343	
Serviciul datoriei TML	17,338	16,110	16,840	15,968	9,174	12,011	
Serviciul datoriei TS	48,825	50,029	55,530	70,002	30,917	35,171	
Rezerve internaționale							
Rezerve brute, mil €	36800	37450	42517	45831	48519	48565	
Rezerve brute, % PIB	18.0	16.8	19.4	19.1			
Prețuri – curs de schimb							
Inflație IAPC zona euro (%) sfârșit perioadă	1.6	1.3	-0.3	5.0	8.9	9.1	
Inflație IAPC România (%), sfârșit perioadă	3.0	4.0	1.1	6.7	13.0	13.3	
Curs RON/€, sfârșit perioadă	4.6639	4.7793	4.8694	4.9481	4.9351	4.8605	
Depreciere (+)/apreciere(-) nominală, anuală,%	0.1	2.5	1.9	1.6	0.3	-1.5	
Depreciere (+)/apreciere reală (-), anuală,%	-1.3	-0.2	-0.2	-0.1	-3.8	-5.7	

Sursa: BNR, Institutul Național de Statistică, BCE

* Biroul Internațional al Muncii

Ella Kállai, PhD
Economist Șef
research@alphabank.ro

Iulia Lungu
Analist Piață
ilungu@alphabank.ro

ALPHA BANK ROMÂNIA

Calea Dorobanților nr. 237B, sector 1

010566 București, România

Tel.: 08008 25742

Website: <https://www.alphabank.ro>

NOTĂ:

Acest buletin vă este trimis de Alpha Bank Romania, iar informațiile conținute sunt destinate doar celor cărora mesajul le este adresat. Utilizarea, distribuția sau reproducerea acestui buletin de către destinatarii neintenționați nu este autorizată și ar putea fi ilegală. Dacă nu sunteți nominalizați printre destinatari vă rog informați expeditorul și ștergeți mesajul din sistemul dv. Acest buletin are doar scop informativ. Cu toate că informațiile din buletin au fost obținute din surse pe care le considerăm de încredere, Alpha Bank Romania nu garantează acuratețea și integritatea lor și deci nu-și asumă responsabilitatea informațiilor prezentate de aceste surse. Orice comentarii incluse reflectă evaluarea noastră în momentul publicării și pot fi revizuite dacă condițiile o cer.